

Prof. Albert Sič
Gradarska ul. 18
LJUBLJANA
JUGOSLAVIJA

NOVICE

za inozemstvo 25. L. Oglasi, za 1 mm
višine in širokosti 1 kolone (65 mm):
za trgovske in obrtne oglase 50 stol.,
za oglasnice, zahvale, poslane, va-
bila L. 1-20, oglase denarnih za-
vodov L. 2-3. Mali oglasi: 30 stol.
za besedo, najmanj L. 3-4.

RUSIJA

Carska Rusija je bila velesila. In kot velesila je šla v svetovno vojno. Pa je vse kot velesila niti ni doživela. Vlada v Rusiji so vladali brez soglasja narodov. Dokler ni tega zatiranja občutilo ljudstvo, je še šlo. No pa so se enkrat prebudile iz nezvesti ljudske mase, ko so začele misliti in so za- hrepenele po zlati svobodi, se je mogoča stavba, ki pa je bila vključno mogočnosti na šibkih no- gah. Rusijo so tudi imenovali »medved na lončenih nogah«, jela majati in slednjič je padla. Rusija je tekom svetovne vojne doživela v svoji notranjosti drugo vojno, ki je bila tem groznejša, ker je stal brat nasproti bratu.

Značilna lastnost Rusov je, da manj skušajo uravnati svoje živ- ljenje v skladu s praktičnimi po- trebami časa, temveč da se uda- jajo premišljevanju o smislu živ- ljenja in da hočejo na podlagi ka- kega dognanja urediti ne samo svoje življenje, marveč življenje vsega človeštva. Človečanstvo je značilna poteza Rusov.

Zato ni ostalo po revoluciji sa- mo pri padcu carstva in zatiranju, marveč so mislili takratni vodi- telji, da je spas ruskega naroda in človeštva v popolni preosnovi mi- selnosti o gospodarstvu, ki je tem- elj zadovoljnosti in blagostanja vsakega naroda. Prišlo je do ko- munizma. In vsaka nova ideja se izvaja z vso revolucionarnostjo in doslednostjo. Pri tem se pa uni- čijo mnoge dobrine. Le poznejši rodovi morejo ugotoviti, v koliko je kaka revolucija poglajala naprej svetovno kolo napredka.

Ni čuda torej, da je Rusija, ki je doživela tudi v pogledu svojih dr- žavnih mej velike izpremembe, ker se je postavila na narodno sta- lišče in je dala neruskim narodom svobodo (ustvarila se je Poljska, baltičke države), imela obilo posla v svoji deželi, da se razmere in življenje ustalijo. Ta borba je bila dolga. Ostala Evropa, ki ni hotela priznati novega državnega življe- nja, je ob strani gledala preosnav- ljanje Rusije. V svet so prihajale najbolj čudne in neverjetne govo- rice o tajnah in skrivnostih Ru- sije. Nove Rusije pa nobena dr- žava ni hotela priznati. Rusi pa tudi niso odnehali od svojega na- črta vzbuditi vse evropske drža- ve, zanetiti v njih revolucijo in ustoličiti komunizem. Za to delo je šlo iz Rusije mnogo denarja, danes pa moramo ugotoviti, da ni rodilo v Evropi onega sadu, ki so si ga Rusi želeli. Ugodnejša tla so pa našle ruske ideje na vzho- du, pri narodih, ki jih evropska civilizacija ni še dosegla.

Položaj je bil po svetovni vojni tak: Evropske države so se borile proti uničujočemu komunizmu, nove Rusije niso priznavale. Ru- sija sama pa ni hotela navezati nobenih stikov z evropskimi drža- vami.

Polagoma pa so prišli v Rusijo do spoznanja, da pot, ki jo ubi- rajo, ne vodi do nobenega cilja. Uvideli so, da potrebujejo države in narodi duševnega in gospodar- skega sodelovanja. Komunisti so doživeli ravno v svojem gospo- darstvu, ki je bilo temelj njih na- zorov, polom. Začeli so z novo po- litiko, s politiko zblizanja z ev- ropskimi državami. Tuj kapital je prihajal polagoma v Rusijo, da izkoristi njene bogate naravne za- klade in povzdigne rusko gospo- darstvo.

Pa tudi ruska zunanja politika je krenila na druga pota. Prvi ko- rak je bilo zblizanje s Turčijo in sestanek v Odesi med ruskim in turškim zunanjim ministrom.

Sedaj se pa oglašajo v Rusiji še drugi glasovi, prijaznejši ostalim slovanskim državam. Za sovjetske so bile slovanske države, države kakor vsaka druga izmed evropskih. Na plemensko vez med Slovani se niso spomnili in se zanj niso bri- gali, kar je bilo v popolnem na- sprotnju s predvojno Rusijo, ki se je smatrala in ki so jo tudi sma- trali za zaščitnico slovanstva. Zla- sti je bila Rusija naklonjena bal- kanskim Slovanom. V ruskem tisku se pa zadnje čase oglašajo ljudje, ki želijo, da bi se Rusija

približala Jugoslaviji. Pri tem pa poudarjajo zlasti, da so Jugoslo- vani iste krvi, da mora zavladati med Slovani bratstvo, ki ima svo- jo podlago že v prirodnih vezeh. Nobenega dvoma ni, da bodo zna- li jugoslovanski politiki te gla- sove upoštevati, ko pa je tudi ju- goslovensko javno mnenje naklo- njeno tej misli. V tem oziru nam bo prihodnje leto prineslo mar- sikatero novost.

Po Jugoslaviji pridejo na vrsto ostale slovanske države in ne sa- mo slovanske, ampak tudi druge. Tako bo polagoma nova Rusija stopila v zbor evropskih velesil in bo imela v svetovni politiki svojo besedo. Vpliv Rusije v Aziji se pa uspešno kosa z angleškim.

Novice iz vsega sveta

300-letnica bazilike sv. Petra v Rimu.

18. novembra je minilo natančno tristo let, kar je papež Urban VIII. posvetil cerkev sv. Petra v Rimu.

Zidanje stavbe, ki je po mnenju so- dobnikov glede sijaja še prekašala Salomonov tempelj, je trajalo celih 120 let in preden je bilo veliko delo dokončano, je bilo treba premestiti neštete zapreke in težave.

Prvo krščansko cerkev je sezidal v Rimu leta 90. škof Anacletus, ki ga je bil sv. Peter sam posvetil v duhov- nika. Postavljena je bila natančno na tistem kraju, kjer so pod Neronom našli smrt nešteti mučenci in kjer je bil pozneje pokopan tudi sv. Peter.

Leta 324. je na istem mestu zgradil baziliko pod vplivom papeža Silve- stra cesar Konstantin. Čeprav je bila jedva pol obsega sedanje bazilike, so jo smatrali tedaj za največje krščan- sko svetišče na svetu.

Enajststo let pozneje — l. 1450. — pa je bilo papežu tudi to svetišče pre- majhno in sklenil je sezidati cerkev, kakršne še ni videl svet. Bil je to pa- pež Julij II. Ali njegov načrt je nale- tel na velike ugovore. Najhušjo oviro je tvorilo denarno vprašanje. Zbrati je bilo treba namreč okoli 250 milij- onov zlatih frankov — vsoto, ki je predstavljala v tistih časih še mnogo večjo vrednost kakor danes. Odkod denar? Pa si je papež dobro izmislil: ustanovil je odpustke!

Julijev arhitekt Bramante je bazi- ral načrte za bodočo baziliko na gr- škem križu, toda papež Leon X. je njegovo misel zavrgel in se je odločil za latinski križ. Pozval je k sebi Mi- chelangelu, ki se je takoj lotil velike- ga dela. Toda opustil je latinski križ in se povrnil h grškemu. Sloviti arhi- tekt je delal polnih šestnajst let; če- prav je bil star 72 let, je vendar pris- tovoval gradnji dan za dnem od jutra do večera. Umrli je prej, predno je bilo ogromno delo dovršeno.

Njegov naslednik je bil Giacomo della Porta. Pod njegovim vodstvom je bila bazilika slednjič leta 1590. v glavnem dovršena. Leta 1605. so izgi- nili poslednji ostanki nekdanje Kon- stantinove bazilike in z njo vred tudi ... grški križ. Ostalo je torej pri latin- skem.

Leta 1614. je bila dogotovljena tudi fasada in dvajset let kasneje je ime- lo krščanstvo svoj tempelj.

Toda zgodovina se je izkazala neiz- prosno sodnico tudi napram najviš- jim cerkvenim oblastnikom. Zapisala je, da so papeževi arhitekti gradili Petrovo cerkev z marmorjem, ki so ga nalomili na klasičnih spomenikih in starorimskih stavbah. Številne ce- zarske palače so izginile z zemeljske- ga površja, da je mogel triumfirati krščanski Rim.

V ostalem pa je Petrov dom impo- zantno svetišče. Njegov snežnobeli marmor, škrlatni z zlatom ofranžani zastori in v zlatu se lesketajoči glav- ni oltar nudijo uprav omamljiv po- gled.

A v tej marmorni krasoti sameva, pozabljen v temnem kotičku, nezna- ten bronasti kip svetega Petra, prve- ga med papeži, revnega in poniž- nega...

Iz ameriške protialkoholne vojne

V Ameriki nimajo protialkoholne- ga gibanja samo na papirju. Izvajajo ga z vso resnostjo in strogostjo. Mor- narica je dala vladi na razpolago celo vrsto svojih čolnov, ki imajo izrecno nalogo zasledovati samo tihotapske ladje z alkoholom. Tako prihaja po- ročilo, da je neki torpedni rušilec za- jel prošle dni v oddaljenosti 225 km na visokem morju nemško ladjo, ki je vozila stotisoč zabojev žganih pi- jaci. V zabojih je bil večinoma škot- ski whisky.

Poleg te ladje so zajele ameriške oblasti hamburško barko »Carmen« . Barka je bila baže namenjena v Ka- nado in je zašla v preveliko bližino ameriškega obrežja, ker je slišala kli- ce na pomoč. Ne glede na ta izgovor je bila barka zaplenjena, in sedaj se vodijo med kapitanom in ameriško vlado pogajanja, da bi se ladja osvo- bodila. V zadevo je posegel tudi nem-ški konzul v Washingtonu, vendar doslej ni imel uspeha.

Kakor je videti iz obeh navedenih primerov, so ameriške oblasti nepre- stano na leu, da svojo protialkohol- no vojno čimbolj poostre in jo neiz- prosno izvedejo do kraja. In Amerika že ve, čemu ji je potrebna taka stro- gost v tej stvari; če bi delala druga- če, bi njeno ogromno bogastvo kma- lu splavalo po — alkoholu.

Podpisuite za

Liktorsko posojilo!!

MOŽ, KI JE OBGLAVIL 365 LJUDI

V Vienne-u (departement Isère, Francija) je živel že več let čevljar Nikran Maghi- kian, Armenec, ki je vzbujal s svojim nasto- panjem v kraju neprijetno pozornost. Prišel je bil v Vienne kmalu po končani vojni s svojo ženo. Pozneje je žena izginila. Kot je pripovedoval Maghikian, se je vrnila v Ar- menijo. Maghikian, ki sicer ni bil ravno slab delavec, je živel v neurejenih razme- rah ter je postal v kratkem času povsodi znan kot pijanec in pretepač, kateremu se je vsakdo najraje izognil.

Spričo slabega slovesa, ki ga je vžival, je našel težko žensko, ki mu je gospodinja ter je menjaval svoje gospodinje prav po- gosto. Sicer pa gospodinja pri njem ni imela posebno zavidljivega življenja. Morala je opravljati vsa hišna dela, vrhu tega pa streči tudi njegovi sedemletni učenci. De- klica je bila bolehnja; kljub temu jo je njen oče pogosto brutalno trpinčil. Ena njegovih številnih gospodinj je ovadila stvar poli- ciji. Vsled tega je pozvala Maghikiana va- ruska oblast na odgovor ter ga ukorila. Rezultat je bil, da je Maghikian deklariral se bolj trpinčil. Ko jo je udaril te dni s kla- divom po obrazu ter jo poškodoval, so se zganili sosede ter so ovadili brutalnega čevljarja kompetentni oblasti.

Maghikian je bil aretiran in uvedena je bila zoper njega preiskava. Pri tem je pri- šlo do senzacionalnih razkritij. Oblast je namreč ugotovila na podlagi njegovih do- kumentov, da je bil Nikran Maghikian, ki šteje danes 38 let, med vojno rabelj v rdeči armadi. Največjo senzacijo pa je vzbudilo uradno navedeno spričevalo, podpisano od

generala Antromicka. Dokument konča s sledečimi besedami:

»Nikran Maghikian se je odlikoval s po- sebno dobrim obnašanjem ter se je izkazal v svoji službi kot rabelj kar najbolje. Iz- vršil je do dne, ko mu je bilo izstavljeno to izpričevalo (24. decembra 1918), kolikor je meni znano, tristo petinšestdeset eksekucij smrtnih kazni. — General Antromick.«

NAJDENI OSTANKI POLARNE EKSPEDICIJE

Leta 1848. je odpotovala v arktične kraje neka ameriška ekspedicija, ki jo je vodil John Franklin. Ekspedicija je razpolagala z dvema parnikoma, na katerih se je nahaja- lo 129 oseb. Celih 78 let ni bilo čuti o ekspediciji nobenega glasu. Esli mi so svoje- časno pripovedovali, da so videli daleč na severu več ljudi in domnevalo se je, da so bili to člani Franklinove ekspedicije. Sedaj, po 78 letih, so bili najdeni na nekem polo- toku v arktičnem morju ostanki parnikov te ekspedicije in človeška lobanja.

Tedenski pregled

ITALIJA.

Javnost, zlasti jugoslovensko, je iz- nenadila vest o prijateljski pogodbi med Italijo in Albanijo. Italija, ki ima v Albaniji svoje interese, je pazno za- sledovala razvoj albanske politike in albanskega državnega življenja in sedaj se je rodila kot sad zblizanja med Albanijo in Italijo prijateljska pogodba, katere posledice so daleko- sežne.

Pogodba sama je kratka, zato pa je njena vsebina, tehtnejša. V prvem čl. priznava obe državi, da se mora ohraniti »status quo« Albanije. To se pravi, da sta obe državi proti temu, da se izpremeni sedanji pravni, poli- tični in teritorialni položaj Albanije. Drugi člen določa, da si bosta obe dr- žavi pomagali, če bi zunanje sile ho- tele izpremeniti količjak v omenje- nem položaju. Naslednje točke govo- rijo še o posebnem pomirjevalnem po- stopanju, če bi nastala kaka neso- glasja med Italijo in Albanijo in o dobi veljavnosti pogodbe.

Italijanski listi so posvetili dokaj člankov tej prijateljski pogodbi. Ugo- tovali so, da je pogodba dokaz miro- ljubnosti Italije glede njenih intere- sov na Balkanu. V jugoslovanskem tisku je pa završalo in opozicija trdi, da je pogodba jasen dokaz neprav- zunanje politike sedanje jugosloven- ske vlade.

Ce je povzročila vest o italijansko- albanski prijateljski pogodbi v listih veliko razgibanost, so jo še večjo pov- zročili sklepi ministrskega sveta, ki se je sestel v ponedeljek. Skoro vse napovedi listov o dnevnem redu te seje so se uresničile.

V ponedeljek so se zbrali vsi mini- stri v Viminalski palači k važni seji. Predsednik vlade Mussolini je podal poročilo o dogodkih, ki so se odigra- vali po zadnjem atentatu. Trdil je, da so vse neljube dogodke in inciden- te povzročili neodgovorni in sumljivi ljudje, ki izrabljajo take dogodke v svoj prid. Obsojal je vsako tako po- stopanje. Mussolini je nato obraz- ložil potrebo, da se ustanovijo nove pokrajine. Ker se je delokrog posa- meznih prefektov povečal, je treba tudi število provinc povišati, zlasti ker so vse podprefekture bile odprav- ljene. Ministrski svet je vse predlo- ge Mussolinijeve sprejel.

Tako je dobila Italija 17 pokrajin več, dočim se je ena ukinila. Med no- voustanovljenimi pokrajinami je tudi goriska pokrajina, ki je doslej pripa- dala videmski pokrajini. V zvezi z ustanovitvijo novih provinc je imeno- vanje novih prefektov in premešče- nje starih. Tako je bil dosedanji trža-ški prefekt postavljen na razpolože- nje, komisar tržaške mestne občine pa je bil imenovan za prefekta pokra- jine Brindisi.

Zanimiv je še drugi predlog o kate- rem je razpravljaj min. svet. Musso- lini je predložil načrt, po katerem bo- do morali samci od 25 do 65 plačati davek. Zakon se bo začel izvajati 1. januarja prihodnjega leta. Dohodki davka bodo šli v prid društvu za obrambo materinstva in otrok.

JUGOSLAVIJA

V Beogradu je politično javnost presenetila italijansko-albanska po- godba. Listi so o tem obširno razpravl- jali in prišli do zaključka, da po-

pomeni ta pogodba neuspeh dr. Ninčičeve zunanje politike. Opozicija se je sestala in sklenila, da bo g. Uzunović, predsednik vlade, stavila vprašanje, naj dr. Ninčič pojasni smeri svoje zunanje politike. Pašić je mnogo pridobil, kajti on je bil vedno prijatelj Francozom prijazne politike.

Po zadnjih vestih je Uzunovićeva vlada odstopila. Odstop je povzročil dr. Ninčič s svojo demisijo.

V Jugoslaviji bodo imeli 23. januarja 1927. volitve. Kralj Aleksandre je že podpisal tozadevni ukaz. To pot ne gre za državnozborske volitve, marveč za oblastne.

Kakor je Italija razdeljena v pokrajine, tako je Jugoslavija razdeljena v oblasti. In vsaka oblast bo imela svojo skupščino, ki bo predvsem reševala gospodarska vprašanja. Razumljivo je, da se bodo gospodarska vprašanja v oblastnih skupščinah hitreje in pravičnejše reševala, ker bodo pri tem sodelovali možje, ki dobro poznajo krajevne razmere. Te oblastne skupščine sličejo našim bivšim deželnim zborom. Na vsakih 10.000 volilcev pride en poslanec. Bližajoče se oblastne kupščine so pa dale povod, da se dve jugoslovenski stranki, ki jih ne loči nobena miselnostna razlika, in ki sta nekoč tvorili eno stranko, zopet združita. To sta: demokratska stranka, ki ji je načelnik Davidović in stranka samostojnih demokratov, ki ji je načelnik Pribičević. Stranki sta že postavili skupne kandidate za oblastne volitve. Tako združena stranka bo imela precejšnjo besedo v jugoslovenski politiki, ker bo po velikosti tretja stranka v državi.

JUGOSLAVIJA IN RUSIJA

Predvojna Srbija je imela v carski Rusiji močno zaslombo. Po vojni pa komunistični režim v Rusiji ni delal v svoji politiki nobene razlike med slovanskimi državami in drugimi evropskimi državami, čeprav družni prve plemenska vez z Rusijo. Komu-

nisti so se držali v tem pogledu internacionalnega načela, hoteli razširiti revolucijo, ki so jo izvršili v svoji deželi, tudi v druge države. S svojo politiko so pa doživeli polom; uvideli so, da morajo začeti treznejšo politiko. O tem bližanju Rusije k evropskim državam smo že pisali. Danes pa moramo javiti, da je Rusija začela drugo politiko tudi napram Jugoslaviji. Ruski listi posvečajo razmeram v Jugoslaviji veliko pozornost. Zeliho, da bi Jugoslavija navezala diplomatske stike s sovjetsko Rusijo. Saj veže obe državi krvna vez in listi povdarjajo, da mora zavladati bratstvo med slovanskimi plemeni.

DRUŽBA NARODOV.

V ponedeljek se je sestal svet Družbe narodov. Že dolgo prej so svetovni časopisi obširno razpravljali o nalogah in važnosti tega sestanka. Le italijanski listi so bili čudno molčeči. Ob priliki zasedanja sveta Družbe narodov naj bi se zbrali zunanji ministri Anglije, Francije, Italije in Nemčije. Francoski zunanji minister Briand pa se je uprl temu in do sestanka ni prišlo in najbrže tudi ne bo prišlo.

Za Nemčijo je to zasedanje sveta Družbe narodov velikega pomena, ker se bo skušala najti podlaga, kako zadovoljiti v pogledu odprave vojaške kontrole nad Nemčijo zavezniški in Nemčijo. Nemci hočejo, da bi se vojaška kontrola odpravila, zavezniški pa tega ne morejo takoj in povsem ugoditi. Nemčija bo morala dati še jamstva za svoja miroljubna stremeljenja. Nemčija naj bi ukinila delovanje nekaterih tovarn za izdelovanje vojnega materiala. Potem bi nadomestila sedanjo vojaško kontrolo zaveznikov vojaška komisija, ki bi jo imenovala Družba narodov. Že se kažejo prvi uspehi sprejema Nemčije v Družbo narodov. In dosedanjih malovernežev se polasča zaupanje v Družbo narodov, ki bo reševala spore med narodi in državami na pravičen način, brez prelivanja človeške krvi.

Tozadevne prošnje, naslovljene na prefekta oziroma na načelnika vlade v skladu s kompetenco, kakor je bila zgoraj označena, morajo biti pisane na kolkovnem papirju in biti predložene prefekturi najmanj en mesec pred dnevom, ko se ima vršiti manifestacija. Prošnji je treba priložiti kolkovno polo za dovoljenje.

Zopet zaplenba.

V četrtek, 2. decembra, je bila «Edinost» zopet zaplenjena radi članka «Po Trnovskem gozdu». Omenjeni članek, ki stoji pod rubriko «Znanost in umetnost», vsebuje, kakor pravi tozadevni odlok kr. tržaške prefektore «tendenciozne elemente, ki bi lahko razdražili duhove z nevarnostjo za javni red.»

Pisma se ne bodo predajala pri vratarjih

Pred kratkim smo objavili sporočilo tukajšnjega poštnega ravnateljstva, da se bo izvršila v dostavljanju pisem izprememba, po kateri pismonoše ne bodo več donášali pisem v stanovanja naslovljenec, temveč da jih bodo puščali pri vratarjih hiš, kjer bi jih naslovljenci potem sami dvigali. Ta načrt pa je poštna uprava sedaj opustila, tako da ostane glede dostavljanja pisem pri starem.

Tudi davek.

Po celi naši državi bodo vpeljana za šolske učence enaka izpričevala. Do sedaj ni bilo v tem oziru nič enotnega. Skoraj vsaka občina je imela različna izpričevala. S to novo odredbo bo tedaj to odpravljeno. Če pa povemo našim starišem, da bodo morali za vsako izpričevalo prispevati 5 lir, se gotovo ne bodo preveč razveselili. Če ima družina 3 ali 4 šolske otroke, bo to občuten davek.

Svarilo.

Ne nasedajte sleparjem! Po Goriškem, Notranjskem in po Krasu skušajo neznanzi sleparji oslepariti posamezne naše ljudi za lepih 1000 lir. Ljudje dobivajo nepodpisane listine v katerih je pisano, da je sedaj izdano dovoljenje za izseljevanje v Mehiko, da je treba prej položiti kavcijo 1000 lir pri Živnostenski banki v Trstu.

To so navadne sleparije, kakršnih je že mnogo zadela naše ljudstvo, ki je že dovolj trpelo sleparij njih je že mnogo zadelo naše ljudi in krivic. Opozorjamo naše ljudi, naj ne nasedajo vabam sleparjev in izžemovalcev.

Davki.

Angleška državna zakladnica je zbrala pred kratkim podatke o davkih v posameznih državah.

Od leta 1918. do 1925. je davčno breme povsod silno naraslo. Ako razdelimo davke na vse državljane v posameznih državah na enak način, potem je za vsako osebo zrasel davek v Angliji od 3.11 na 4.26 šterlingov, v Italiji od 53.80 na 149.10 lir, v Zedinjenih državah pa od 6.80 na 29.60 dolarjev.

Sport

Redna tretja nedelja prvenstvenih tekem - Pičča zmagala Prosveto - Sparta in Tomaseo si bratsko delita točke. - Tekma Obzor-Zora prenešana. - V drugi diviziji se uspešno nadaljuje boj.

Nogomet: I. Divizija
Prosveta-Concordia 3:2
Obzor-Zora (prenešana vsled odsotnosti sodnika)

Sparta-Tommaseo 2:2
II. Divizija:
Barkovlje-Primorje 1:1

V zadnji številki smo omenili na kratko, da pričakujemo z radovednostjo izida tekme med mlado Concordio in močno Prosveto. Odkrito rečeno nas je rezultat presenetil. Prosveti se je le s težavo posrečilo kloniti novega nasprotnika. Res je sicer, da je močna burja motila pravilni potek tekme, ali toliko vseeno lahko sklepamo, da je postala Concordia vreden tekmelec vsem prvodivizijskim četam.

S «Prosveto» smo bili sicer na splošno zadovoljni. Igrala je sicer v nižnji formaciji. No, one štiri rezerve, so pa častno rešile svojo nalogo.

«Prosveta» bo imela opravka z «Adrijom». — «Concordia» pa z «Obzorom». — Res, četrta nedelja bo odločila za ves nadaljni potek prvenstvenih tekem. —

«Tommaseo» se je v nedeljo proti «Spartii» dobro odrezal. Stopil je na igrišče z osmimi igralci, kateri so imeli obilo opravka z žilavo škedenjsko četo. Da je rezultat za «Tommaseo» ugoden, nam ni treba v danih okoliščinah posebno povdarjati. Sicer ste obe četi na koncu koncev zadovoljni, ker je v zapisniku vsake ostala konečno ena dragocena točka.

Da imamo med sodniki tudi še precej občutljive ljudi, nam priča odsotnost sodnika pri tekmi «Obzor»-«Zora». Burja je sicer res močno pritiskala, pa bi se bilo že dalo iztakniti človeka, ki bi tudi vetrovom kljuboval. Tako je tekma «Obzor»-«Zora» izostala.

V drugi diviziji je mlada četa M. D. «Barkovlje» znala prisiliti že poznano «Primorje» do izenačenja. Tekma je bila skozi napeta in zanimiva. Sicer je močna kraška burja obema temeljito mešala strene.

Pričakujemo četrto nedeljo. Sicer bodo srečanja kolikor toliko mirna, a tem bolj zanimiva. «Obzor» bo stal nasproti novi formaciji «Tommasea». Izid? Vprašanje časa.

Napeto pa bo vsekakor srečanje med «Sparto» in «Zoro». Četi enakih vrednosti in vsled tega tudi enakih upov.

Istotako bodo ljubitelji ženskega sporta prišli do svojega užitka. Srečajo se hazene «Adrie»-«Rocola» in «Prosveto»-«Sparta». Mlade, nadebudne hazenašice bodo gotovo pokazale občinstvu vso svojo igralsko zmoglost in obenem dokazale zrelost sportnega pojmovanja. —

Pozdravi

Vojaki 1. obrežnega topničarskega polka v Speziji pošiljamo mnogo najsrčnejših pozdravov starišem, bratom, sestram, prijateljem, prijateljicam in vsem znancem.

Pa prav malo pozdravov tistim prijateljem in prijateljicam, ki so nam obljubili, da nas bodo mnogokrat razveselili s svojimi pisemčki, pa so pozabili na svoje obljube. Že precej časa je poteklo, odkar so nas zapustili naši prijatelji letnika 1905. Za torej z veseljem srcem vabimo k nam novince letnike 1907, da bi tudi oni prišli kaj kmalu nas nadomestiti, kakor smo mi nadomestili naše prijatelje. Z vsem vas bomo najlepše sprejeli in glasno vam zapeli.

Jugovac Mihael, Gomilo; Bajkin Jurij, Vižnada; Čičko Radovan, Opatija; Kroatin Franc, Račice; Poropat Anton, Trstenik; Juljubič Jožef, Javorje; Grlica Karlo, Kavčiče; Ogim Justin, Bazovica; Ban Franc, Vrh Anton, Dolzaur; Mezgec Franc, Kavčiče; Fonda Ludvik, Povir; Bole Franc, Slavina; Kočevar Anton, Dolina; Mavrič Jožef, Vrtojba; Postelj Franc, Podraga; Palčič Jožef, Sočerga; Demojzes Ivan, Poljane; Gregorič Peter, Movraž.

Dopisi

IZ BREGA.

Dobili smo oster dopis, v katerem dopisnik dokaj žalostno opisuje o izterjevanju davkov. Skoraj ne moremo verjeti, da je kaj takega mogoče. Mi v celoti ne moremo priobčiti dopisa, ker znamo, da bi ta številka «Novic» ne zagledala luči sveta. Obrčamo se z zaključkom g. dopisnika do g. obč. župana Radovanija, kateremu so vsi posamezni slučajni znani s prošnjo, naj v bodoče tak način izterjavanja davkov zabrani.

— V nedeljo je prišel Miklavž v Ricmanje. Obdaroval je mlade in tudi nekatere stare — pridneže! Sicer pa — Miklavž postaja star. Tudi on nima več tistega veselja z mladimi ne s starimi, kot ga je imel nekoč!

SV. ANTON PRI KOPRU.

Ni potrebno povdarjati, da živimo v težkih časih. Kljub temu se tega nekateri naši domačini še premalo zavedajo. Težko prisluzeni denar po nepotrebnem zapravljajo. Pri mnogih družinah je doma pomanjkanje in mizerija, a to jih ne ustavi, da ne bi hodili tudi v sosedne vasi — zlasti, če je tam — ples. Kako se v takih krajih obnašajo, to pa je drugo žalostno vprašanje. Za sedaj rajši molčim, toda če bo sila, bomo spregovorili resno in svarilno besedo!

IZ MAREZIG.

V Burje, majhno vasico tik Marezig, je priplul pretečeni teden angelj smrti in prestrigel niti življenja komaj 15-letni mladenki Mariji Karmen Stok-ovi. Karmen je bila vzor mladenke, pravi vzor vsem sovaščankam. Težko jo bomo pogrešali, še težje njeni užaloščeni stariši, ker je bila najstarejša hčerka in oče jo je sam imenoval «svojo desno roko». Karmen je imela krasen pogreb. Posebno so se

VSE NAŠE ZVESTE ODJEMALCE iz pred in povojnega časa obveščamo, da oddajamo zopet testenine

PEKATETE

za juho in prikuho v zavojih po 1/2 in 1 kg.

Na ta način se ne bo več dogajalo, da bo kdo vdobil drugo blago, ako je zahteval naše. Zahtevajte jih pri trgovcih!

DNEVNE NOVICE

Obnovitev goriške pokrajine

Na zadnji seji ministrskega sveta so bili, kot poročamo na drugem mestu, sprejeti važni sklepi glede pokrajin in prefektov. Med 17 novimi pokrajinaimi, ki so bile v ponedeljek ustanovljene oziroma obnovljene, je tudi **goriška pokrajina** in bocenska v Poadižju. Nova goriška pokrajina obsega vse občine goriškega in tolminskega okrožja, razen občine Chiopris-Viscona.

Za prefekta obnovljene goriške pokrajine je bil imenovan dr. Anselmo Cassini.

Na tej seji ministrskega sveta je bila sklenjena tudi važna sprememba za tržaško pokrajino. Dosedanji tržaški prefekt gr. uff. dr. Ivan Gasti je bil stavljen na razpoloženje notranjega ministrstva, na njegovo mesto pa je stopil kom. dr. Bruno Fornaciari. Tudi dosedanji komisar tržaške občine kom. Ernest Perez je zapustil svoje mesto, ker je bil imenovan za prefekta pokrajine Brindisi.

Velika Gorica

Zadnja ministrska seja, ki se je vršila v nedeljo, je sklenila, da se mesto Gorica poveča. Goriški občini so bile priključene sledeče okoliške občine: Ločnik, Podgora, Solkan, št. Peter pri Gorici in Štandrež.

Vest o novi prefekturi v Gorici

V ponedeljek je prispela za goriške kroge težko pričakovana vest, da je ustanovljena prefektura v Gorici. Takoj so denarni zavodi in odličnejše hiše razobesile zastave v znak veselja.

Kaj pravi «Voce di Gorizia» o novi prefekturi

Peter Menghi razvija v svojem dolgem članku o goriški prefekturi sledeče misli o njeni važnosti v asimilacijski politiki napram Slovincem:

«Vzhodna Furlanija je postavljena od usode kot nekaj sveder na okrajne meje Slovanstva. Tu

se križata dve plemeni, tu je polizkusno polje za našo civilizacijo. — Ona mora pobediti. Oni, ki se čutijo v svoji globini Italijani, vedo dobro, kaka je njihova naloga na teh tleh, vedo, da se tu ne sme dopustiti nikako zavlačevanje in popuščanje. Nam Goričanom je določeno, da izpopolnimo ideje in sredstva italijanskega prodiranja med slovanski svet. Disciplinirani hočemo v legijah počastiti novega poveljnika: Prefekta.

O javnih manifestacijah

Tukajšnja kr. prefektura sporoča:

«Vsi, ki utegnejo biti prizadeti, se opozarjajo na določbe kr. odloka od 6. avgusta 1926, št. 1486 (ki je bil objavljen v uradnem listu «Gazzetta Ufficiale» od 7. septembra 1926). Po teh določbah se javne manifestacije znanstvene, kulturne, dobrodelne, sportne, spominske in počastitvene narave ne smejo vršiti brez predhodnega dovoljenja prefekta, danega po slišanju tozadevne pokrajinske komisije. Če gre za manifestacije državnega značaja, da dovoljenje načelnik vlade.

To dovoljenje odgovarja posebnim svrham, ki jih zasleduje narodna vlada, in je torej neodvisno od dovoljenja, ki jih daje oblastvo javne varnosti v smislu čl. 67 in poslednjih zakona javne varnosti od 6. novembra 1926, št. 1848.

Določbe prej omenjenega odloka od 6. avgusta 1926, št. 1486 veljajo v vseh slučajih, kjer se organizirajo javne manifestacije, naj bo njih konkretna oblika kakršnakoli, če se z njimi zasleduje namen manifestacije v znanstvene, duševne, sportne, dobrodelne, spominske in počastitvene svrhe.

Radi tega spadajo tudi plesi in običajne čajanke kakor tudi takomenovane dobrodelne «izkaznice» v prid enega ali drugega dobrodelnega zavoda med manifestacije, ki jih predvideva odlok od 6. avgusta, in morajo biti izrecno dovoljene v smislu istega odloka.

potrudili fantje in dekleta, da so ji izkazali ono čast, ki si je pokojnica zaslužila. Ko so jo položili v gomilo, je godba zaigrala »Blagor mu«, a nato so pevke zapele »Nad zvezdami«. Solze žalosti so zalile vse navzoče. Jokalo je vse: odrasli in otroci.

Karmen! Kratka je bila pot Tvojega življenja. V najlepših cvetočih letih Te je Bog poklical k sebi! Naj bo pa tem zaslužnejše plačilo Tvoje zlate duše!

IZ MAČKOLJ.

V »Edinosti« je bila priobčena vest o nesreči, ki je zadela pretečeni četrtek Josipa Gorjupa iz Žavljah. Dotična vest je vsebovala nekaj netočnosti, zato dovolite, da to popravim. Josip Gorjup mož 63. letih, je bil vsem bližnjim krajem znan voznik. Svojo hišo ima zraven oljarnice v Žavljah. Pretečeni teden je šel Gorjup z žavelskim gostilničarjem Valentinom Blasuto po vino v Mačkolje. Ko sta se vračala, je bila že noč. Kdor pozna naše poti, zna, da niso v najboljšem stanju. Radi tega ju je spremljal prodajalec vina Josip Smotlak (Rengo). Nesreča je hotela, da je imel Gorjup nekoliko plašljivega konja. Na prvem ovinku iz vasi se je konj nekaj prestrašil in v tem trenutku je bil ubogi Gorjup žrtv, a Blasuta in Smotlak lahko ranjena. Smrt Gorjupa je bila hipna. Sodi so ga popolnoma zmečkali. Po pregledu komisije — ki jo je bilo treba pa precej čakati — je bil prenešen v mrtvašnico v Dolino. V četrtek se je vršil pogreb ob velikanski udeležbi občinstva. Polnoštevilni zbor »Vodnika« mu je zapel žalostinke. Pokojni Gorjup zapuščal vdovo, omoženo hčerko Rozo in sina Josipa. — Domneva nekaterih, da so bili baje napiti, ne odgovarja resnici. Pač pa so bili vsi trije močje popolnoma trezni!

HERPELJE.

Naša Herpeljska posojilnica in hranilnica je sklenila ukiniti svoje delovanje. Nekateri dvomimo, da bi bil to primeren čas za razpust naših gospodarskih ustanov. Če bomo začeli z razpustom naših gospodarskih organizacij, je nevarnost, da se povrnejo stari časi, da bo zopet vse naše ljudstvo suženj tujega kapitala. Držimo naše zadrage trdno, dokler je mogoče. Pod pravim in skrbnim vodstvom ni nobene nevarnosti.

PLAVJE.

Prejšnjo nedeljo nas je razveselil s svojim obiskom g. dr. Pertot, zdravnik iz Trsta. Predaval je članom našega društva »Straža« o higijeni in o kužnih boleznih. Predavanje so pojasnjevale kinematografske slike in je bilo za nas zelo zanimivo in poučno. Gosp. zdravniku se iz srca zahvaljujemo in tople priporočamo s prošnjo, da bi se slična predavanja še nadaljevala.

IZ ČRNEGA KALA.

Tudi pri nas smo zopet obudili k življenju naše staro bralno pevsko društvo, ki je bilo ustanovljeno že pred 40 leti. Društva so se oklenili mladi in stari. Pevski zbor je krepak in poučuje ga z veliko požrtvovalnostjo g. Rondić iz Loke. — Zima je tu. Dolgi zimski večeri. S čim naj se razvedrimo in kje naj iščemo pripomoke za napredek in izobrazbo, ako ne v društvenem življenju?! Ako Bog da, bomo za prihodnjo pomlad tudi lahko pokazali sad našega dela.

Ker vam, g. urednik, pišem o našem društvenem delovanju, naj vam omenim, da tudi v bližnji Gabrovici imajo krepak moški zbor, ki šteje nad 30 pevcev. Zbor žanje prav lepe uspehe.

Znanost in umetnost

Vinko Vodopivec: »Poljske rože«. — 4 mešani zbori.

Kdo ne pozna tega našega — res našega — po duši in telesu — skladatelja Vodopivca? In baš radi tega, ker je naš, ker pozna dušo našega trpina, lahko nudi to, kar našemu človeku prija, kar mu ugaja. Vinko Vodopivec nam je poklonil že mnogo svojih skladb; cerkvene in posvetne vsebine. Vse njegove skladbe ljudstvo z veseljem sprejema in rado prepeva, ker so poljudne, lahke, polne melodije. Z isto ljubeznijo segajo po njih tudi pevovodje, ker z lahkimi trudom dosežejo veliko zadoščenje. Vodopivec ima velike glasbene zmožnosti, a se drži meje. Zna, kaj ljudstvo lahko izvaja, kaj od njega lahko zahteva. Vodopivec gre stopnjevalje. On zna, da naše ljudstvo, ki se ga je do včeraj nasičevalo z Volaričem ali Hajdrihom, ne more skočiti na Kogojca, ali od Aljaža na Škrjanca, Lajovića i. dr.

Kakor so vsa naša društva do sedaj marljivo segala po njegovih zborih, bodo brez dvoma tudi po »Poljskih rožah«, ki se dobivajo v vseh naših knjigarnah po L 4! — Tisk je lep in jasen. Zbore toplo priporočam!

F. V.

Gospodarstvo

MOČNA REJA TELET, ZMERNA REJA TELIC

Tako se glasi nauk, ki ga poudarjamo povsod našim živinorejcem. Veliko je kriva nezadostna reja telet, da ne pridemo z našo živinorejo do boljših uspehov. Teleta je treba močno rediti vsaj do polovice leta, šele nato naj se prehaja polagoma na navadno krmo. Vse odstavljanje telet od materne mleka se mora vršiti postopoma in tako, da nam teleta prav nič ne zaostajajo v rasti in v svojem razvoju. Nasprotno, ona se morajo venomer krepko razvijati. Vso to dobo je treba močne klaje. Dokler je mogoče je pokladati mleko, kajti mleko je najboljša močna klaja za teleta. Še po odstavljanju ga je pokladati. V tem času nam mora vsa vnanost in vse življenje teleta razodevati, da se žival dobro počuti, da je zdrava in vesela. Životna teža mora postajati od dne do dne večja. Za vse to se je treba živinorejcu zanimati, za vse to je treba skrbnih oči.

Ko pa poteče s pol letom prva doba mladosti, se mora žival privaditi navadni hrani. Od močne krme je preiti na navadno krmo, na dobro seno in pozneje na rezanico sena in slame. Od pol leta naprej naj se začne razvijati vamp, ovimlje in žile mezovalnice, ki igrajo pri poznejši mlečnosti tako važno vlogo. Ob taki obrinovitosti in suhi krmi pa tudi ne smejo živali zaostajati v svojem razvoju. Živali morajo v tej dobi dobiyati tako tečno krmo, da v svoji rasti in teži zdržema napredujejo. V tej dobi se morajo privaditi dobri prebavi in popolnemu izkoriščanju manj tečne, navadne klaje, kakršno imajo dobiyati vse poznejše življenje. Želodec se mora usposobiti in utrditi za popolno prebavo navadnih krmil, da jih pozneje lahko popolnoma izrablja in v prid obrača.

V poletnem času se počutijo mlade živali najbolj na paši, v zimskem času pa ob dobrem in tečnem senu in olavi. Tako se preživljajo mlade živali po vseh tistih krajih, ki jih danes zavidamo zaradi njih napredka in odkoder skušamo in želimo dobiyati lepe pasemske živali za rejo in plemo. Skušajmo tako tudi naša teleta vzrejati!

POMEN KALIJA ZA RAST-LINSTVO

Kalij ima pri rastlini nalogo, da ji preskrblja in v njej pretvarja ogljikove vodane, kakor škrob, sladkor in staničnine. Te pridobiva rastlina iz ogljikove kisline, katero vdihava potom listov iz zraka in potom korenin iz dovedene vode. Ako primanjkuje rastlini kalija, se vrši sestava škroba in sladkorja le v nepopolni meri. Zrnje žita ne more postati popolnoma dovršeno, korenine in gomolji ne vsebujejo dovolj sladkorja in škroba, vsled česar ostane rastlina šibkejša in manj vredna.

Enostransko pomanjkanje kalija povzroča tudi posebno pri pesi in repi s početka močno razvijanje listov, katero se pa pri nadaljnjem razvoju naenkrat ustavi, da celo pri večjem pomanjkanju rastlina usahne.

Kalij je tedaj pri rastlini, tvoritelj škroba in sladkorja, t. j. onih tvarin, radi katerih sploh pridelujemo večino rastlin.

Razun omenjenih koristi, ki jih prinaša kalij rastlini, je posebno pri nas velike važnosti tudi to, da so se kalijeve soli izkazale kot iz-

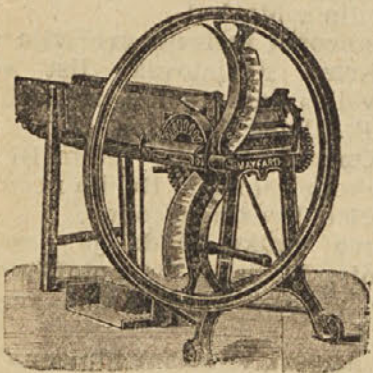
Prodaj, odnosno dam v najem

Trgovsko hišo ob glavni cesti Trst-Reka tik mesečnega semnjišča s trgovsko koncesijo, mestno tehtnico, trafiko in gostilniškimi prostori. — Zraven tujski hlev, lopa in prostor za veliko skladišče vina.

B. Kastelic

pošta Materija, Jul. Krajina

Kmetijski stroji

Slamoreznice znamke »Mayfart« z verigami raznih velikosti. Grozdne stiskalnice (preše), grozdnimlini znamke »Mayfart« in drugih znamk. Gnojilne sesalke, plužna telesa, travniške brane, mlečni posnemalniki itd.

TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU

Ulica Torrebianca 19, in Raffineria 7. Telefon 44-39.

Širite Novice!

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poročtvom

uraduje v svoji lastni hiši

ulica Torre bianca 19, I. nad.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tek. račun in vloge za ček. promet ter obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru. Sprejema Dinarje na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru.

Daje posojila na vknjižbe, menice, zastave in osebne kredite. Obrestna mera po dogovoru. Na razpolago varnostne celice (safes)

Uradne ure za stranke od 8¹/₂ - 13, 16-18 Ob nedeljah je urad zaprt Telefon št. 25-67.

Najstarejši sloven. denarni zavod

Trgovina manufakturnega blaga

Josip Massig - Gorica

Corso Giuseppe Verdi 18

Najbogatejša izbira volnenega in svilenega blaga, blaga za moške obleke - perila - razne opreme volne - žime in pernic

BOGATA IZBERA — IZREDEN OKUS — CENE ZMERNE

ZDRAVNIK

Dr Fran Ambrožič

se je stalno naselil

v Št. Petru na Krasu

in ordinira

v Kanalcovi hiši od 9-12 in od 13-15

ZDRAVNIK

Dr. Fran Gruden

v Postojni

je nanovo preuredil svoj zobotehnični ambulatorij

Tehn. vodja J. Friedmann

Sprejema od 9.-12. in od 2.-5. pop.

Ugotovivši, da je povpraševanje po zdravilu

GLYKOL

izredno močno,

je lekarna uvedla novo

vrsto steklenic, ki vsebujejo večjo količino od prejšnjih; tako zadostuje za kompletno zdravljenje le 6 steklenic.

CENA STEKLENICI L 8-50.

Farm. CASTELLANOVIČ, via Giuliani No. 42 (pri svetem Jakobu.)

Zobozdravnik

Dr D. Sardoč

špecialist za ustne in zobne bolezni

perfekcioniran na dunajski kliniki

ordinira

v TRSTU

Via Imbriani 16/III. (prej Via S. Giovanni) od 9-12 in od 3-7 ure

Zobozdravnik

Dr L. Mermolja

sprejema

v GORICI na Travniku 5

II. nadstropje

vrstno sredstvo proti mnogim živalskim in rastlinskim škodljivcem.

Poleg fosfornatih in dušičnatih gnojil ne sme nikoli primanjkovati kalija.

R. C.

Razno

Koledar.

Zveza narodov ni le politična zveza nekaterih evropskih in drugih narodov. Njeni nameni segajo tudi področje splošnega gospodarstva, kulture zdravstva.

Že lani se je govorilo, da namestila Zveza narodov uvede nov enoten koledar. Potreba po enotnem, a tudi praktičnem koledarju je dvojna.

Znano je namreč, da obstoja dandanes cela vrsta koledarjev, tako gregorjanski, julijanski, židovski, mohamedanski in drugi. Odpraviti to neenotnost, ki dela nepotrebne težave pravilni opredelitvi časa, je prvi namen, ki ga pri ustvaritvi novega koledarja zasleduje Zveza narodov. Ne samo razlika v številkah, ki jih imajo posamezni dnevi v mesecu, ampak tudi točna dolžina leta in meseca, to so glavne razlike med posameznimi koledarji, ki dovajajo včasih do zmešnjav.

Druga težkoča sedanjega koledarja je ta, da meseci niso povsem enako dolgi in da posamezna leta kakor tudi meseci ne počnejo z enim določenim dnem, n. pr. z nedeljo.

Zveza narodov si je torej stavila nalogo, da odpravi to zapletanost in neenotnost koledarja. Posebna komisija, ki obravnava to vprašanje, je sprejela nič manj nego 80 različnih načrtov, izmed katerih sta pa le dva večjega upoštevana vredna: prvi, ki deli leto na 4 četrtletja s tremi meseci, izmed katerih ima eden 31 dni, po drugem pa bi naj leto obsegalo 13 mesecev po 28 dni.

Oba načrta imata pa svojo veliko napako; po njih bi 365. dan v letu oziroma 366. dan moral biti dodan letu na začetku oziroma na koncu, ker vsota dni, ki bi jih šteli posamezni meseci, bi znašala le 364 dni.

V sedanji dobi vsestranskega in naglega napredka je potreba po izpolnitvi koledarja dvojna. Zato misel o preuredbi koledarja tem bolj srečna. Koliko upanja pa je treba polagati v njeno izpolnitev, pa je še zelo veliko vprašanje. Zveza narodov na eni strani doslej še ne vlada vsemu svetu, celo svojim članom ne more vsega vsiliti, na drugi strani so tradicije, ki vežejo posamezne narode in države na njihov koledar še tako silne, da jih bo težko z enim mahom uničiti, na tretji strani pa tudi oba najboljša načrta o preureditvi koledarja nista tako popolna, da bi bilo že danes gotovo dejstvo, da bo eden izmed njih obveljal in se izvedel.

PES NA SMRT OBDOJEN

Sodišče v Brentfordu na Angleskem je obsodilo te dni nekega psa na smrt. Pes je bil last župnika v Wittonu. Njegov lastnik mu je pustil preveč svobode. Krepki terier je svobodo izkoristil ter napadel nekega majhnega psička in ugriznil damo, ki ga je vodila na vrvi, v nogo. Angleski kadiji so obsodili župnika na denarno globo, psa pa na smrt.

ČLOVEK, KI JE POLJUBIL 10.000 DEKLET

V Clevelandu živi uradnik mister William Joul, ki prisostvuje sklepanju civilnih zakonov. V tej svoji lastnosti je poljubil do sedaj 10.000 devojč. Mister Joul čestita namreč vsaki devojki, ki jo poroči ter ji da pri tem poljub.

Drobiž

V Rimu je bil posvečen prvi bolgarski škof. Obred posvečenja se je vršil v staroslovenskem jeziku.

Obravnava proti drugorodcem iz Poadižja, ki so bili obdolženi zarote proti državi, je končala. Glavna obtoženca Verhouz in

Witzmann sta bila obsojena na 1 leto in štiri mesece ječe. Ostali so bili oproščeni.

V nedeljo je praznoval kardinal Vannutelli svojo 90-letnico. Ta je najstarejši izmed živih kardinalov.

V Sloveniji je jugoslovanski kralj podpisal ukaz, s katerim se podeljujejo Tržiču pravice mesta, Trbovljam pa pravice trga.

V Ljubljani in v Mariboru se je vršil koncert v prid Jugoslovenskemu novinarskemu združenju. Oba koncerta sta sijajno uspela.

Žaro s pepelom Krasina so na svečan način vzdali v palačo Kremlin v Moskvi.

Francoski fašizem preživlja težko krizo. Fašistovski list «Ere Nouvelle» bo prenehal izhajati kot tednik. Denar je pošel.

Čičerin je izjavil v Nemčiji dopisnikom listov, da Rusija noče nič slišati o Družbi narodov.

Novo grško vlado je sestavil Zaimis. Vlada je že položila prisego v roke predsednika republike.

V Angori je bila podpisana rusko-turška trgovinska pogodba.

General Ludendorff, ki je znan iz sveta svetovne vojne, je bil operiran. Njegovo stanje vzbuja velike skrbi.

Število brezposelnih na Angleskem pada. 22. novembra je njih število znašalo 1.514.000.

V romunsko pristanišče Konstanca je te dni privozila neka ruska ladja pod staro rusko zastavo. Pristaniške oblasti pa niso dovolile, da pristane.

Kantonske čete so zavzele Hankow in ga izropale.

V Novi Zelandiji se je v nekem premogovniku vnel premogovni plin. Nastala je strašna eksplozija, pri kateri je prišlo 17 rudarjev ob življenju.

V Ameriki imajo čudno vrsto sporta. Imenuje se base-ball. Igrati ga smejo samo na univerzah. Smisel igre je, da igralci ene stranke (stranki sta dve) prenesejo usnjato žogo iz območja igrišča. Igra je nevarna in smrtno nesreče so pogoste. Letos se je zgodilo 9 smrtnih slučajev, ranjenih pa je bilo 200 oseb.

Listnica uredništva

G. J. Gl. - Boršt. Vašega dopisa nismo mogli priobčiti, ker v dotičnem listu nismo mogli najti tistega članka, na katerega se nanaša Vaš dopis. Drugič nam imenujte številko lista in naslov članka v tistem listu. Sicer pa se priporočamo.

Odgovorni urednik: JANKO RUNTIC.

Tržaška kmetijska družba

ima v zalogi:

Semena in kmetijske potrebščine

Semena; zajamčena in sveža vrtna, poljska in cvetlična semena, dospela iz Nemčije.

Trave; laška ljulka, angleška ljulka, francoska pahovka ali klanica, mačji rep itd.

Detelje; lucerno ali večno deteljo in domačo ali triletno deteljo.

Umetna gnojila:

Superfosfat, Thomasovo žlindro, 40% kalijevo sol, čilski soliter in žveplenokisl amonijak.

Stroje in kmetijsko orodje:

Slamorenice znanke Mayfarth, pluge, plužna telesa, gnojnične sesalke, travniške in njivske brane, mlečne posnemalnice in razno ročno kmetijsko orodje.

Dendrin ali drevesni karbolinej:

Sredstvo za pokončavanje raznih drevesnih škodljivcev, zatiranje mahu in lišaja ter raznih glihčevih trosov na sadnem drevesu.

Umetna gnojila, 40% kalijevo sol, slamorenice Mayfarth itd. iz naše zaloge imajo na razpolago:

V Trnovem: Mlekarska zadruga, katera ima tudi pluge čeških znamk itd.

V Vipavi: Kmetijska Posojilnica, v Sežani: trgovina Goljevčev, v Dolini: g. Josip Jerjan,

v Matenjavsi: Kmetijska Posojilnica in Hranilnica oddaja med svoje člane 40% kalijevo sol iz skladišča mlekarne v Prestranku.

SEMENSKI KROMPIR.

Tržaška kmetijska družba javlja, da bo sprejemala prijave za semenski krompir iz jugoslovanske samo še ta mesec.

Vabimo interese, da ne odlašajo z naročitvijo, ker bo letos vsled velikih poplav splošno pomanjkanje krompirja.

Pismena naročila sprejema Tržaška kmetijska družba v Trstu, ulica Torrebiana št. 19, tel. 44-39.

Čevljarnica Forcessin

Odlikovana na mednarodni razstavi v Genovi z „Diploma di gran premio“
TRST - Via Giuseppe Caprin št. 5 pri Sv. Jakobu - TRST

Kdor išče obnavilo
cenó a vendar lepo,
ta bo pomislil malo,
ne kupil kar na slepo!

In šel bo k „FORCESSINU“,
ki v Trstu vsem od kraja
— ubožcu al' bogatincu —
najboljše čevlje daja ...

Čevlji za delo
L 48.—

Čevlji za delo
L 48.—

„Vedež“ za leto 1927

je izšel

JAKOB BEVC - TRST

urarna in zlatarna

Trst - Campo S. Giacomo št. 5

Podružnica: S. M. Magdalena zg. št. 1

ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah
KRONE plačuje više kot vsi drugi
RAZNA DARILA ZA BIRMANCE.

Ste-li plačali naročnino

BUFET PRIMC

Trst, ulica XXX Ottobre 19, nasproti kavarne Commercio

Točim najboljše istrsko in vipavsko vino ter kraški teran. — Vedno sveže Dreherjevo pivo. Mrzla in gorka svinjina, sardine itd. — POSTREŽBA TOČNA.
Za obilen obisk se priporoča

Lastnik IVAN PRIMC.

KLINIKA Dr. CICERO

POSTOJNA

Notranje bolezni in
operacije.

ŽARKI X

hitro zdravljenje jetičnega vnetja vršcev.

Si naročen na „Novice“?

IVAN KERŽE

Ima v lastni zalogi najraznovrstnejše
kuhinske in druge hišne
potrebščine

Iz aluminija, steklovine, lesa, emailirane
prsti itd. CENE NIZKE.
TRST, PIAZZA S. GIOVANNI št. 1

Spomnite se „Šol. društva“!

„MUNDLOS“ šivalni stroji

„Göricke“
dvokolesa, motorini „FIAM“ in
belgijske puške se vdohe le pri

Josipu Kerševaniju

GORICA - Piazza Cavour 9 - GORICA